

ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

УДК: 37.016:821.161.2(092) Іздрик

DOI: <https://doi.org/10.54662/veresen.3.2026.02>

Гич Галина,

ORCID iD 0000-0003-2037-036X

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри мовно-літературної та художньо-естетичної освіти

Миколаївський обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти

вул. Адміральська, 4-а, 54001, м. Миколаїв, Україна

halina.gych@moipro.mk.ua

ТЕКСТОЦЕНТРИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ ПОЕЗІЇ ЮРІЯ ІЗДРИКА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У науково-методичній статті проаналізовано теоретичні і практичні аспекти вивчення творчості лавреата Державної премії імені Тараса Шевченка Юрія Іздрика на уроках української літератури. Установлено, що творчість поета активно досліджують філологи, що дає підстави для залучення цих напрацювань на уроках української літератури. Аналіз теоретико-методологічних напрацювань вітчизняних вчених засвідчив, що поезія Ю. Р. Іздрика є яскравим прикладом сучасної української постмодерної лірики XXI століття. Обґрунтовано, що творчість поета співзвучна інтересам сучасної молоді, тому педагог має широку палітру можливостей презентування його поезії. Доведено, що для проведення уроків за творами митця бракує якісних методичних матеріалів та наукових розробок на допомогу вчителям літератури. Водночас особливості поезії Юрія Іздрика, зокрема його текстів є неабияким простором для втілення авторських методик роботи з традиційними та електронними текстами на уроках української літератури. У розвідці вперше подано низку компетентнісних завдань для старшокласників щодо з'ясування особливостей їхнього сприйняття поезії Ю. Р. Іздрика. Окреслено подальші кроки вдосконалення методики викладання поезії сучасного українського поета.

Ключові слова: аналіз творчості Іздрика; технології роботи з текстами творів; традиційні та цифрові тексти на уроках; урок української літератури; Юрій Іздрик.

© Гич Г. М., 2026

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. Сучасний шкільний курс української літератури перебуває в стані активного оновлення методики її викладання, що пов'язано із тран-

сформаційними процесами в самій освіті, закладеними реформою НУШ, компетентнісним підходом та зростанням ролі творчого, критичного й глибокого читання на уроках літератури. У цих умовах особливого значення набуває ознайомлення з пое-

зістю авторів, лавреатів Національної премії імені Тараса Шевченка. Вивчення творчості митців є надзвичайно актуальним у шкільному курсі літератури, адже воно сприяє: утвердженню українських цінностей; зростанню естетичного смаку учнів; формуванню громадянської позиції; розвитку інтелектуального потенціалу молоді.

Лавреатом 2025 року став Юрій Романович Іздрик, творчості якого притаманні філософські, міжтекстуальні та постмодерністські мотиви, що не завжди є зрозумілими для учнів. Водночас його поезія вирізняється новаторськими формами, складними смисловими структурами та високим потенціалом для розвитку читацьких компетентностей учнів. Попри очевидну дидактичну цінність поезії поета-сучасника, методика її вивчення в школі нині є недостатньо розробленою. У чинних підручниках і методичних рекомендаціях бракує ґрунтовних підходів до роботи з текстами, що їх побудовано на принципах фрагментарності, асоціативності чи візуальної організації. Це зумовлює потребу в науковому осмисленні методики уроків за його творчістю.

Учитель української літератури має продемонструвати сучасні методики роботи з текстом поезії, що забезпечуватимуть не лише засвоєння змісту, а й формування читацьких, естетичних, комунікативних і культурних компетентностей учнів як читачів. Його поезія здатна залучати старшокласників до активного інтерпретаційного процесу, стимулювати креативне мислення та формувати вміння працювати з нетиповими, складними художніми структурами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останніх років творчість Юрія Іздрика активно досліджує Б. С. Хіхлушко, який розглянув основні засади світобачення суб'єкта лірики одного з найвизначніших українських поетів-постмодерністів. Ліриці, що увійшла до найбільших і найповніших збірок автора останніх років – «Ліниві й ніжні» та «Меланхолії», дослідник приділив значну увагу, наголошуючи на тому, що «переосмис-

лення себе та навколишнього середовища дає змогу суб'єкту лірики усвідомлювати себе живим, перебуваючи у постійному контакті з собою» (Хіхлушко Б. С., 2023, с. 33). Активні наукові пошуки науковця набули логічного завершення в кандидатському дослідженні «Образ автора і суб'єкт лірики Юрія Іздрика в контексті сучасного літературного процесу» (2024), де поезію митця проаналізовано крізь призму образу автора та суб'єкта лірики. Показуючи її як цілісну систему, де поетичний голос пов'язує особистісну рефлексію з постмодерною світоглядною парадигмою, дослідник розкриває образ суб'єкта лірики поета, досліджує аксіологічні вектори філософської творчості митця-постмодерніста. Основні тези розглядуваної ґрунтовної наукової розвідки творчості поета такі: поетичний світ Іздрика – унікальна філософська система, що поєднує постмодернізм і екзистенціалізм; суб'єкт лірики відчуває всесвітній абсурд, пов'язаний із байдужістю вищих сил; важливим є пошук життєвих орієнтирів через прості речі, попри хаос і невпорядкованість; авторська позиція й суб'єкт лірики перебувають у постійному діалозі, що створює ефект багатоголосності.

Дослідниця творчості Ю. Р. Іздрика І. І. Томбулатова здійснює спробу проаналізувати особливості втілення інфернального коду в сучасній українській поезії. Вчена вважає, що одним із традиційних із давніх-давен кодів є код інфернальний, що, попри свою поважну історію, є надзвичайно актуальним для сучасної літератури в усіх частинах світу, його автори імплементували в усі літературні роди та жанри (Томбулатова І. І., 2024, с. 62). Вона підкреслює, що поезію автора наповнено образами та художніми деталями, пов'язаними з означеним кодом, вони є його складниками (Там само, с. 66).

У дослідженні «Семіотичний код RHCP у поезії Іздрика (збірка «Після прози», 2024)» авторка звертається до концепції поліглотизму культури, розкриваючи вплив музичних кодів на інтертекстуальність, інтермедіальність поетичних текстів.

Вчена вважає, що «обізнаний читач має змогу декодування цих текстів суголосно семіотики рок-музики, а ліричного героя – побачити вільним, емоційним та філософськи налаштованим у своїх міркуваннях про життя та смерть. Поетичні тексти набувають нових і додаткових значень за межами власної текстової тканини методом аллюзивного звертання до виконавців та текстів, прямих та підтекстових референсів, імплементованих у тканину поетичних творів» (Томбулатова І. І., 2024, с. 28).

Тему гіпертекстуальності також аналізували О. Березнюк і О. В. Пуніна (2022) в дослідженні «Інтертекстуальний аналіз повісті «Острів КРК» Юрія Іздрика» (що правда, науковці вживають термін «інтертекстуальність»). Вчені аналізують цитати, аллюзії та ремінісценції, що формують поліфонічний простір повісті, визначаючи роль інтертекстуальних елементів у постмодерністській поезії Іздрика. Автори напрацювання справедливо зазначають, що «письменники мають можливість генерувати смисли у тексті, оскільки він є формою вияву культури у просторовій площині» (Березнюк І. О., Пуніна О. В. 2022, с. 103).

Науковці Д. О. Пироженко та О. В. Вертипорох доводять, що Юрко Іздрик є одним із найяскравіших представників українського літературного постмодернізму, чия творчість поєднує світові постмодерні тенденції з національною специфікою. На їхню думку, його поезія відображає кризу традиційних цінностей, множинність смислів та відкритість художнього тексту до різних інтерпретацій. Вчені справедливо виокремлюють кілька визначальних рис поезики поета: інтертекстуальність; символічність образів; контрастність тропіки, іронічність і самоіронічність, фрагментарність композиції, що змушує читача самотійно вибудовувати смислові зв'язки, читаючи текст-лабіринт; полістилістичність. Збірка «Календар любові» з 365 віршів на кожен день, ніч та кожну пору року складається з чотирьох розділів: «Зима», «Весна», «Літо» й «Осінь». Розміщення поезій теж є зображенням календарного року, оскільки

розділ «Зима» розділено на дві частини. Він є своєрідним обрамленням збірки, бо ж розпочинає і завершує її» (Пироженко Д. О. та Вертипорох О. В., 2018, с. 33). Так читач крокує «лабіринтами» тексту поезії та календарного року.

До есеїв, що якнайкраще розкривають змістове наповнення поезії та світогляд письменника, належать дослідження Ю. М. Бродюк і С. І. Білоуська. Автори слушно зазначають: «Дотримуючись принципової для постмодернізму настанови на відмову від «єдино правильного» погляду на літературний процес й утвердження множинності інтерпретацій, Ю. Іздрик підкреслює, що література має залишатися простором свободи, гри та творчого драйву» (Бродюк Ю. М., Білоусько С. І., 2025, с. 120).

Вочевидь, аналіз наукових праць, що їх присвячено вивченню творчості поета-сучасника, засвідчив: літературознавці активно досліджують різні грані його доробку як лавреата Шевченківської премії. Водночас робіт, у яких було б висвітлено методичні аспекти вивчення творів Ю. Р. Іздрика на уроках літератури, мало, що дає підстави запропонувати власне бачення вивчення творчості митця у шкільному курсі української літератури.

Мета статті – висвітлити специфіку вивчення лірики Юрія Іздрика в старшій школі через упровадження сучасних текстоцентричних технологій.

Визначеною метою зумовлено виконання таких **завдань**:

1. Дослідити праці вчених і вчителів-практиків, присвячених методиці викладання уроків сучасної української літератури на матеріалі творчості Ю. Р. Іздрика.
2. Схарактеризувати дидактичні особливості вивчення поезії Юрія Іздрика на уроках української літератури (11 клас).
3. Представити авторські завдання роботи з текстом на уроках літератури під час вивчення творчості митця.

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Сучасні дослідники, з огляду на вікові закономірності уваги й пам'яті старшокласників, аналізували різні аспекти їхнього сприйняття творів новітньої літератури, наголошуючи на етапності такого сприйняття. У висновках свого дослідження А. В. Усатий зазначає: «Сучасне розуміння проблеми читання, суть якого полягає в тому, що для повноцінного осягнення тексту недостатньо розуміти лише його зовнішній зміст – необхідно забезпечити емоційно-естетичне сприймання, усвідомлення, узагальнення образного смислу. Цим зумовлена складність і важливість проблеми формування читацьких умінь, неможливість їх однозначного вирішення» (Усатий А. В., 2012, с. 11).

Вивчення постмодерністських творів у шкільній літературній освіті, на думку Л. А. Назаренко, потребує переходу від традиційного аналізу «реалістичного» типу до розвитку критичного мислення, інтертекстуального бачення та розуміння ігрової природи тексту. Вчена пропонує знаходити та розшифрувати приховані цитати, алюзії, ремінісценції або пародійні елементи в текстах (Назаренко Л. А., 2015). Така освітня діяльність сприяє розвитку в учнів критичного мислення, навчає бачити приховані підтексти, зв'язки між різними явищами культури.

Проблематику аксіологічного аспекту розгляду лірики в старших класах вивчала А. В. Вождаєнко (2018). Поєднання теоретичних положень її статті з творчістю Юрія Іздрика є методично перспективним, хоча сама дослідниця безпосередньо творчість поета не аналізує, проте її концепція дає змогу запропонувати новий спосіб роботи з постмодерною поезією, що зазвичай для учнів є незрозумілою. Результатом наукового дослідження теми осмислення поезії в старших класах є висновок автора про те, що «вивчення української лірики в аксіологічному контексті формує всебічно розвинену креативну особистість, носія

загальнолюдських духовних цінностей, яка здатна до самопізнання, конструктивного діалогу, прийняття відповідальних рішень» (Вождаєнко А. В., 2018, с. 12). Ця наукова робота дає відповідь на питання в ракурсі компетентнісного підходу НУШ: навіщо учням читати поезію Ю. Іздрика?

Темі націєцентричних текстів як чинника самовизначення учнів присвячено низку авторських розвідок (Гич Г. М., 2023, 2025). У роботі «Література і мистецтво як націєцентричний чинник навчання і виховання» (2025) акцентовано на величезному потенціалі літературних творів сучасності з погляду цінностей сучасної молоді щодо усвідомлення себе як частини нації. Відповідно залучення в освітній процес й аналіз текстів означеного спрямування – невідокремний складник формування світогляду, культурної, історичної й соціальної пам'яті старшокласників.

Тема творчості поетів – лавреатів Шевченківської премії – зацікавила нас під час дослідження творчості Дмитра Кременя. Нашу статтю (2023) «Поезія Дмитра Кременя на уроках літератури рідного краю (на прикладі вірша «Шукаю історичну батьківщину...»)» присвячено вивченню творчості видатного поета-миkolaївця. Особливий акцент у ній зроблено на представленні авторських інноваційних видів робіт націєцентричного змісту з поезіями Д. Д. Кременя, що передбачають роботу як з традиційними, так і з електронними текстами й учителі можуть впроваджувати їх під час вивчення інших поетичних творів шкільної програми.

Важливою для нашого дослідження є розвідка учителя-практика Н. Ю. Опанасюк (2020). У ракурсі «тексту-лабіринту» поезія Іздрика постає як багатошарова система культурних, літературних і мистецьких відсилань. Читач не рухається текстом лінійно: один образ або слово відкриває шлях до іншого тексту, автора, культурного коду чи асоціації, тому інтертекстуальність є своєрідною «системою ходів» лабіринту, а читання перетворюється на пошук і встановлення зв'язків. Особливість поезії

Ю. Р. Іздрика полягає в розмаїтті маршрутів, коли кожен учень може актуалізувати різні інтертексти, тому значення поезії формує не лише автор, а й читач-співтворець.

У ракурсі націєцентричного тексту інтертекстуальність цікава тим, що дає змогу побачити, яке місце в культурній пам'яті посідає український досвід. Якщо серед численних культурних кодів актуалізуються вітчизняні автори, історичні реалії, фольклорні мотиви, національні символи чи українська мовна картина світу, інтертекст стає способом залучення сучасної поезії в безперервний культурний діалог. Націєцентричність виникає тоді, коли ці культурні коди не просто цитуються, а допомагають осмислити українську ідентичність, пам'ять, культуру та досвід. Ця розробка дає підстави розглядати поезію Юрка Іздрика як «текст-лабіринт», у якому інтертексти виконують роль навігації, а націєцентричне прочитання дає можливість з'ясувати: які саме культурні коди сприяють розумінню українського для читача – і чи ведуть вони до нього.

Надзвичайно схвальним є те, що поетична і творчість Ю. Іздрика є у фокусі магістерських робіт студентів філологічних ЗВО, що є підтвердженням інтересу молоді до постмодерністської поезії XXI століття. Так, О. М. Баркова (2020) у магістерській роботі «Парадигма філософського бачення світу у збірці Ю. Іздрика та Є. Нестерович «SUMMA»» глибоко дослідила витоки філософських думок Іздрика, схарактеризувала основні особливості збірки, визначила мотиви творчості поетів. Цілком погоджуємось із автором що, «твір Ю. Іздрика та Є. Нестерович можна розглядати в контексті гіпертекстуальних праць. Це є популярною формою викладу в епоху постмодернізму, тому автори цілком свідомо могли надати своїй збірці такої форми» (Баркова О. М., 2020, с. 56).

Складною і водночас цікавою для молоді є тема еротизму поезії поета-постмодерніста. У роботі К. С. Катриченко «Еротизм у ліриці Юрка Іздрика» автор не формулює цей концепт як основну катего-

рію аналізу; але в ракурсі її статті він є інтерпретаційною рамкою, що дає змогу по-новому систематизувати її спостереження. Саме еротичний вимір посилює лабіринтність поезії. К. С. Катриченко показує, що Іздрик активно застосовує кінестетичність – передає сенсорні, тактильні, вісцеральні й емоційні переживання. Переплетіння, про яке говорить автор статті: «Сексуальні переживання, будучи найбільш пов'язаними зі сферою підсвідомого, являють собою величезний потенціал для створення індивідуальних художніх образів і картин» (Катриченко К. С., 2021, с. 53).

У дослідженні «Іронія в поезії Юрія Іздрика» К. Р. Крючкова не просто осмислює іронію як художній прийом, але і схарактеризовує її прояви в поетичних збірках митця, зауважуючи, що у своїй поезії Юрій Іздрик застосовує різноманітні лінгвістичні прийоми, такі, як «створення нових слів, використання іншомовних термінів, гра слів, обценна лексика. Він часто комбінує або змінює лексеми слова, щоб створити унікальні вирази» (Крючкова К. Р., 2024, с. 33).

Теоретичні засади вивчення поетичного мовлення автора і семантичну реалізацію концепту «кохана жінка» в поетичному мовленні Юрія Іздрика (на матеріалі збірки «календар любові») та його втілення досліджує А. Є. Назаренко. У висновках авторка стверджує: «Найяскравішими в обох збірках вважаємо: епітети, метафори, порівняння, риторичні оклики, риторичні запитання, оксиморон, антитеза» (Назаренко А. Є., 2023, с. 67–68).

Поезії Юрія Іздрика притаманна складна художня природа, оскільки в ній представлено постмодернізм, експериментальність, психологізм, фрагментарність та інтертекстуальність. Тексти поезії майстра побудовані як «лабіринтові структури», де смисл формується через асоціативні переходи, ритми та графічні акценти, що і дозволяє назвати їх «текст-лабіринт». Саме така «особлива», «лабіринтова» поезія потребує адаптованих методичних підходів, бо навряд чи традиційні схеми аналізу пое-

тичного твору дадуть можливість здобувачам освіти повноцінно зрозуміти непросте Іздрикове слово, тому вивчення творчості митця на уроках української літератури потребує залучення сучасного методологічного інструментарію для роботи з текстами.

У цій розвідці термін «текстоцентричні технології» уживаємо як авторське узагальнення сучасних способів організації навчальної діяльності, що ґрунтуються на систематичному зверненні до художнього твору в процесах читацького сприймання, аналізу, інтерпретації та творчого переосмислення. Таке розуміння спирається на методичні положення щодо активної ролі читача у творенні смислів, відкритості літературного твору до різних тлумачень, а також на ідею читання як процесу встановлення міжтекстових, культурних й асоціативних зв'язків (Березнюк І. О., Пуніна О. В., 2022; Опанасюк Н. Ю., 2020; Пироженко Д. О., 2018). Відтак визначальними ознаками текстоцентричних технологій вважаємо орієнтацію навчальної діяльності на художній твір, проблемно-пошуковий та інтерпретаційний характер читання, діалогічну взаємодію «учень – твір», увагу до мовних, образних, композиційних, графічних та інтертекстуальних особливостей, множинність аргументованих читацьких позицій, а також поєднання аналітичних, творчих, візуальних і цифрових способів роботи. Такий підхід узгоджується з методичними засадами аксіологічного прочитання лірики в старшій школі (Вождаєнко А. В., 2018) та дослідженнями закономірностей сприймання літературних творів у старшій класі (Усатий А. В., 2012).

Учням старшої школи притаманний розвиток абстрактного, критичного й аналітичного мислення, що створює передумови для сприйняття складних текстів. Водночас постмодерна поезія, зокрема Ю. Р. Іздрика, може спричинити відчуття незрозумілості, надмірної фрагментарності або «хаотичності». Тож методика вивчення поезії сучасного митця має враховувати особливості читацького сприймання стар-

шокласників і створювати умови для їхньої активної інтелектуальної та творчої взаємодії з текстом. Ідеться про доцільність такої організації навчання, за якої учні мають змогу самостійно висувати й аргументувати версії інтерпретації, здійснювати пошукову та дослідницьку роботу, зіставляти різні читацькі позиції, установлювати смислові, образні та міжтекстові зв'язки. У цій площині продуктивними є й творчі форми опрацювання художнього тексту – візуалізація, створення аналітичних карт, інтермодальне прочитання, перформативні та цифрові завдання.

Для ефективного опрацювання поезії Іздрика радимо:

- спрямовувати увагу учнів на множинність можливих смислів, коли читачам надається можливість особистісної інтерпретації;
- застосовувати проблемно-пошуковий підхід, що стимулює аналітичне мислення;
- здійснювати аналіз творів поета в діалогічній формі, оскільки поезія Ю. Іздрика закликає до діалогу: учень ↔ текст, учень ↔ учитель, учень ↔ учень;
- послуговуватися ефективними методиками унаочненого моделювання тексту (схеми, інфографіка, графічні упорядники), оскільки поезія поета-постмодерніста вирізняється графічною специфікою;
- поєднувати вивчення поезії з елементами медіаграмотності, психології, філософії, мистецтвознавства, з огляду на міждисциплінарний характер творчості Іздрика.

Зважаючи на особливості поезії митця, пропонуємо компетентнісні завдання роботи з текстом твору.

Робота з текстом художнього твору. Перше читання як емоційне сприйняття належить спрямувати на фіксацію почуттів та образів, які формуються під час прослуховування тексту або самостійного

прочитання. Друге читання має бути аналітичним заглибленням, коли учням потрібно виділити смисли поезії та знайти інтертекстуальні зв'язки. *Творча інтерпретація* Іздрикових текстів може відбуватися через написання мініесе, створення креативного переказу і підбору матеріалів для візуального або аудіального проєктів. *На рівні узагальнення* бажано змоделювати результати прочитання у будь-якому зручному форматі. Оскільки висловлювати свої думки про поезію учням доволі складно, можна запропонувати «мовчазне обговорення» у форматі вправи «плакат думок».

Методичний коментар. Учитель може обрати з-поміж запропонованих завдань ті, що найбільше сприяють досягненню освітньої мети уроку та формуванню визначених компетентностей.

1. *Завдання з удосконалення емоційної грамотності.* Прочитай уважно двічі текст (низький рівень), познач свої емоції після кожного фрагмента (середній рівень), створи «емоційну карту» з використанням 4 кольорів життя (синій, зелений, жовтий і червоний) (достатній рівень). Сформулюй символічно образи, які відповідають твоєму стану (високий рівень).

2. *Завдання з креативного написання текстів.* Напиши власний фрагмент тексту не більше 50 слів у стилі Іздрика: короткий, ритмічний, емоційно насичений за темою «Тиша після любові».

3. *Завдання з удосконалення інформаційно-цифрової компетентності.* Створи візуальну сторінку «LOVE BECAUSED» у Canva або Genially.

4. *Завдання на розвиток критичного мислення.* Дайте відповідь на питання: «Чи може любов бути причиною, а не наслідком?» (завдання для дівчат). Знайди в тексті парадоксальні твердження, які працюють на сенс поезії (завдання для хлопчиків).

5. *Завдання з розвитку інтермодального читання.* Обери музику, яка могла б звучати водночас із цим текстом і створи власне аудіо.

Методичний коментар. Вчитель може використовувати різну візуалізацію

на уроках: підготувати колажі за поезією: учні мають взяти уривки віршів, накласти на фон кольорових фактур або малюнків – спроектувати сучасний постер. Доцільним буде створення своєрідного перформансу: попросити здобувачів освіти скомбінувати декламацію поезії Ю. Іздрика з демонстрацією графіки (слайди + звук + відео). Для того, щоб учні попрацювали «вживу», вчитель пропонує створити артбук із поезією і графічними ілюстраціями у стилі поета.

Пропонуємо приклади завдань для мікрогруп читачів під час вивчення творів Юрія Іздрика «Молитва», що спрямовані на розвиток критичного мислення, інтерпретації, творчого підходу та командної роботи. Для групи «Символісти»: лапками ялинкою здобувачі освіти мають визначити ключові образи та знаки у вірші і дати відповіді на питання вчителя: «Яке значення мають слова «любов», «страх», «смерть», «тіло», «час» у контексті твору? Чи є вірш формальною молитвою?». Група «Філософи» аналізує філософські ідеї, що звучать у тексті, тут запитання можуть звучати так: «Які екзистенційні питання порушує поет? Як ви розумієте прохання: «Дай мені забутись»? Група «Художники» створює візуалізацію вірша, малює або складає колаж, що передає настрій поезії. Вчитель запитує: «Поясніть, чому ви обрали ті чи інші образи, кольори, стилі?». Групі «Режисери» запропоновано таке завдання: підготуйте коротку інсценізацію або декламацію з елементами перформансу. Учні відповідають на такі запитання: «Як інтонація, паузи, міміка змінюють сприйняття вірша? Чи можна «відчути» інтонацію молитви?». Група «Дослідники» має знайти інформацію про історію створення поезії. Потім надати відповіді на запитання: «Яке місце вона займає в творчості Іздрика? Як вона перегукується з іншими його творами?». Такі завдання дадуть змогу учням повніше зрозуміти поезію поета та розвинути аналітичні й креативні навички.

Завдання за поезією «Молитва» для здобувачів освіти чотирьох типів темпераменту. Такий підхід уможливить глибше

«проживання» тексту твору відповідно до свого емоційного стану. Для емоційного, активного, товариського учня-сангвініка можна запропонувати завдання «в русі» – інсценізуй вірш «Молитва» у парі або групі, передай емоції героя через міміку, інтонацію, жести або попросити придумати діалог між ліричним героєм і адресатом вірша. Енергійному, рішучому, імпульсивному холерику оголошуємо таке завдання – проаналізуй, як слово в поезії стає дією. Більш сильним учням-читачам пропонуємо написати власну мінімолитву. Флегматик, який вирізняється спокійністю, послідовністю, вдумливістю, може розібрати структуру вірша (повтори, ритм, логіку побудови). Меланхоліку, якому притаманні чутливість, глибина думок, рефлексивність, радимо написати внутрішній монолог ліричного «я» або створити ілюстрацію чи колаж до вірша. Можна також запропонувати створити креативний текст на 50 слів як лист герою поезії «Я тебе почув(ла) ...».

Не менш цікавими вважаємо завдання за різними типами сприйняття інформації. Вони дадуть змогу кожному учневі глибше відчувати текст через свій домінуючий канал сприйняття. Візуалу пропонуємо знайти візуальну метафору, це може бути малюнок, колаж або цифрова ілюстрація. Можна попросити учнів створити інфографіку «5 візуальних образів у поезії Іздрика». Аудіалів просимо прослухати поезію у виконанні автора або вчителя і створити голосовий ролик як аудіокоментар до поезії. Можна скористатися таким завданням: запиши власне читання вірша з музичним фоном, який відповідає емоційному тону твору. Кінестетику пропонуємо створити «сенсорну карту» вірша, даючи відповіді на такі питання: що можна «відчувати» в тексті? (дотик, рух, тілесні образи), які рядки

викликають фізичну реакцію (напруження, спокій, тремтіння)? Невеликій групі учнів-кінестетиків пропонуємо поставити пластичну мініінсценізацію з метою передати зміст вірша через рух, позу, жест. Для дігитала (логіко-аналітичний тип) корисним буде таке завдання: проаналізуй структуру вірша (логіку побудови, повтори, паралелізми, риторичні фігури) або напиши мініесе: «Чи є ця поезія молитвою?».

З огляду на різні рівні навченості здобувачів освіти можна розробити ієрархізовані завдання за поезією «Молитва».

Для репродуктивного рівня учень відповідає на прості запитання: Назвіть тему та ідею вірша. Випишіть повторювані слова (рефрени). Визначте жанр, вид лірики, віршовий розмір. На більш складному рівні аналізу та інтерпретації поезії учень має з'ясувати образ «слова» (що воно символізує? до кого звертається ліричний герой? як змінюється емоційний стан героя протягом вірша?) На рівні оцінювання і критичного мислення ставимо такі питання: чи можна назвати цей вірш молитвою? чому автор не використовує розділових знаків? як вірш реагує на тему війни? На рівні творчості учнів вчитель пропонує написати власну «молитву» у стилі Іздрика (без розділових знаків, з рефреном), створити киноролик (буктрейлер) або відеопоезію на основі тексту. На рівні рефлексії учні мають подискутувати щодо того, як вірш змінює уявлення про силу слова і запропонувати конкретні рядки як епіграф.

Цікавим для аналізу постмодернізму в поезії Юрія Іздрика буде залучення такого графічного упорядника як «квітка лотосу». Вчитель пропонує учням заповнити пелюстки «квітки лотосу» прикладами та поясненнями про те, які риси постмодернізму представлено у вірші Юрія Іздрика.

5. Постать автора	1. Інтертекстуальність	6. Філософічність
2. Фрагментарність		3. Іронія
7. Візуальність	4. Символізм	8. Мова

У процесі вивчення поезії Іздрика доцільно взяти до уваги когнітивні стратегії читання «Молитви» Іздрика. Вчитель пропонує здобувачам освіти припустити, про що може бути «молитва» в сучасному контексті, і виконати вправу «Молитва – це...». Учні називають свої асоціації. Після читання школярі створюють образи, які в них виникли перед виконанням вправи «Намалюй рядок» або «Картинка до строфи». Послугування таким малюванням є дієвим способом досягнення позитивного емоційного настрою на уроці.

Доцільним будуть такі запитання до тексту: «Хто і до кого говорить? Чому повторюється «говори зі мною»? Чи це молитва до Бога чи до людини?». Для формування навички виокремлювати головне в тексті пропонуємо вправу «З речення про суть вірша», не втрачаючи емоційної глибини. Для встановлення текстових зв'язків пропонуємо вправу: продовжіть речення «Цей вірш – як... (особистий досвід, інший твір, подія)». При вивченні поезії вкрай важливою є інтерпретація символів, тому доречно проаналізувати образи: «слово», «тіло», «стіни», «війна» і створити інтелект-карту. З метою рефлексії пропонуємо вправу, коли учні пишуть короткий текст про власну потребу бути почутими.

На уроці за поезією Іздрика можна застосовувати метакогнітивні стратегії роботи з текстом, що можна реалізовувати по-різному:

1. Учні створюють цифровий щоденник читача, коли після кожної строфи вірша дають стисло відповідь на питання: «Що я відчуваю?», «Що я розумію?»

2. Вправа «Я думав – я побачив» надасть вчителю можливість зрозуміти, що думали учні до читання тексту і що після його прочитання.

3. Наступною вправою може бути написання короткої відповіді на звернення ліричного героя: «Я чую тебе...». Як варіант – виконання вправи «Мій внутрішній читач» – коли учень має описати свої емоції під час читання поезії.

Пропонуємо вчителю послугува-

тися *мікрозавданнями*:

1. Оберіть один вірш Юрія Іздрика та визначте ключові образи, які в ньому представлено. Поясніть, як ці образи впливають на загальний настрій твору.

2. Знайдіть символи, що подано у вірші, поясніть їх значення. Як вони дають змогу розкрити тему твору?

3. Створіть ілюстрацію або колаж, що відображає основну ідею обраного вірша. Поясніть, чому ви обрали саме такі візуальні елементи.

4. Порівняйте обраний вірш Ю. Р. Іздрика з твором іншого сучасного українського поета. Які спільні теми або стилістичні прийоми ви помітили?

5. Напишіть коротке есе (3–5 речень) про те, як вірш Іздрика відгукується у вашому досвіді або світогляді.

Цікавою є робота з мікротекстами як короткими, лаконічними уривками чи висловлюваннями, що допомагають учням сконцентрувати увагу на головному. Так, наприклад, вступний мікротекст може бути таким: «Молитва – це не прохання, а внутрішній діалог людини з Богом і собою», до нього вчитель формулює запитання: «Як ви розумієте: чи є висловлювання «Поетична молитва Іздрика – це крик душі, де слова стають мостом між відчаєм і надією» мікротекстом із підтекстом?». На що учні мають відповісти про те, які почуття висловив поет. Приклад мікротексту для дискусії: «Молитва – це не завжди релігійність, іноді це сповідь перед світом».

Аналітичний мікротекст «Образність Іздрика творить простір, де поєднуються сучасність і сакральність» можливо доповнити завданням знайти приклади такої образності у вірші. Як підсумковий мікротекст учитель пропонує тему висловлення: «Молитва у творчості Іздрика – це пошук сенсу, що робить людину сильнішою» й додаткове запитання: «Чого навчає нас ця поезія?».

Цікавим може бути завдання, коли вчитель зачитує текст як стереотип: «Вірші Іздрика надто індивідуальні, щоб бути суспільно значущими», а потім – текст-спро-

стування: «Саме індивідуальність поезії Іздрика дозволяє читачеві побачити універсальні емоції: самотність, пошук сенсу, біль. Це поезія епохи внутрішньої тривоги»; далі триває обговорення у форматі «відкритий мікрофон».

Пропонуємо виконати вправу із шаблоном із 4 комірок, коли в кожную комірку учень вписує самостійно створений мікротекст як звернення до страху, до тіла, до тиші і до втрати. Вправа передбачає написання коротких текстів-молитов, звернених не до Бога, а до внутрішніх станів людини: до страху, до тіла, до тиші, до втрати. Так учні вдосконалюють свої практичні навички щодо створення мікротекстів, оскільки комірки пропонованого шаблону призначено для написання максимум одного речення.

Запрошуємо учнів створити інтерактивний пазл до уроку за поезією «Молитва» з використанням сервісу puzzle.org. Створення такого пазлу – це активність, що поєднує читання, аналіз, візуальне змістове відображення та рефлексію.

У сучасному освітньому дискурсі актуалізовано увагу до когнітивних та емоційних механізмів сприймання художнього твору, що спонукає до урізноманітнення способів читацької діяльності школярів. Зважаючи на це, під час навчальної роботи з поезією Ю. Іздрика доцільно поєднувати аналітичне прочитання з емоційно-образним, візуальним, діалогічним і творчим опрацюванням. Водночас звернення до положень нейропедагогіки й нейропсихології в методиці навчання літератури потребує опори на конкретні наукові джерела та обережності у формулюванні висновків, особливо щодо результативності певного педагогічного прийому в розвитку когнітивних чи емоційних процесів вихованців. Тож запропоновану нижче нейровправу розглядаємо не як засіб цілеспрямованого впливу на нейрофізіологічні процеси учнів, а як методичний прийом, що поєднує їхнє емоційно-образне й тілесно-інтерпретаційне реагування на художній текст. Метою завдання є поглиблення у здобувачів освіти

особистісного сприймання поезії, установлення зв'язку між її смисловими доміантними твору, внутрішнім переживанням і способом пластичного вираження.

Методичний коментар. Вчитель читає поезію «Молитва» з паузами після кожної строфи. Учні мають відтворити емоцію, яку вона викликає – через міміку, позу, жест (наприклад, «відстань і стіни» – руки перед собою, «говори зі мною» – відкриті долоні). Далі учні обирають один рядок, який їх зачепив, і демонструють рух, що передає його зміст (наприклад, «слово стане тілом» – дотик до серця). З метою зосередити увагу на ключових образах і сенсах поезії пропонуємо таку вправу: учні малюють своєрідну мішень – коло з трьома зонами: Зовнішнє коло – *загальні враження* від поезії. Середнє коло – *ключові слова / образи*, які повторюються. Центр – *головна ідея або емоція*, яку ви відчули. Далі учні мають заповнити кожен з трьох зон й обговорити в парі або групі.

Оскільки вивчення поезії неможливе без звернення до мистецтва, пропонуємо педагогам репродукцію картини Олега Шупляка, що пасує до тексту «Молитва Іздрика». Це своєрідний візуальний образ з подвійним змістом. Вчитель показує картину учням і запрошує їх описати те, що вони бачать спочатку, а що відкривається при докладнішому аналізі. Це тренує увагу до деталей, символічне мислення та глибоке сприйняття. Для усвідомлення паралелей із текстом «Молитви» педагог пропонує зіставити стан героя тексту з картинами «двовзорів»: як внутрішня молитва – це «вдивляння» у глибину власного «я», так і картина розкриває другий рівень значень. Можна обговорити техніку й художній стиль О. Шупляка, це додасть уроку міждисциплінарного звучання.

Нині психологи радять вчителям упроваджувати методику «сиблінг», що передбачає поділ учнів на пари (сиблінги), а основна ідея цього методичного прийому полягає в тому, що учні навчають одне одного. Пропонуємо таку вправу до поезії «Молитва» Юрія Іздрика: один учень

– «голос» молитви (інтерпретатор), інший – «слухач» (запитує, уточнює, підтримує). Ролі змінюють після кожного завдання.

Висновки та перспективи дослідження. Вивчення творчості Юрія Романовича Іздрика є надзвичайно актуальним у шкільному курсі літератури, адже його поезія сприяє розвитку естетичного смаку й аналітичного мислення, оскільки навчання за творами митця передбачає вдумливе прочитання, інтерпретацію символів, алегорій, гри слів. Робота з такими текстами на уроках потребує від вчителя методичної здатності інтерпретації складних текстів, які в цій публікації «називаємо «текст-лабіринт». У межах розвідки проаналізовано наукові джерела і методичні публікації, де репрезентовано різні аспекти творчості Ю. Р. Іздрика та досвід уроків за його творчістю.

Проведене дослідження дало змогу дійти таких **висновків**:

Поезія Юрія Іздрика є яскравим прикладом текстів, у яких спостерігаємо фрагментарність, метафоричність і ритмічну свободу, а аналіз таких творів відкриває нові простори для інтерпретації поетичних текстів та їх емоційної рефлексії на уроках. Ці тексти як дидактична модель дають змогу інтегрувати українську літературу з музикою, візуальним мистецтвом, філософією, психологією, що відповідає потребам компетентнісного підходу.

Важливим результатом науково-методичного пошуку стало розроблення комплексу компетентнісно орієнтованих завдань для роботи зі складними поетичними

текстами Ю. Іздрика. Безпосередня опора на художню тканину творів дає змогу спонукати учнів не відтворювати готові літературознавчі знання, а самостійно відкривати й аргументувати смисли прочитаного. Запропонований методичний інструментарій забезпечує поступовий перехід від спостереження й аналізу до інтерпретації, обґрунтованого обговорення та творчого переосмислення поезії. Спроектовані завдання можна розглядати і як систему роботи з іншими складними, фрагментарними й інтертекстуально насиченими художніми текстами.

Перспективи досліджень. Наведені матеріали є лише спробою автора означити важливість вивчення творчості Юрія Іздрика на уроках української літератури. Проведене дослідження відкриває широкі можливості для подальших наукових напрацювань у галузі методики викладання сучасної української літератури. У наступних наукових розвідках з методики вивчення творчості поета на уроках літератури доцільно звернути увагу на поглиблений аналіз сприйняття поезії Іздрика, де в полі зору учні як різні типи читачів, проведення педагогічних експериментів щодо ефективності запропонованих прийомів роботи з текстами на уроках, розроблення методики прочитання Іздрикових творів із широким залученням аудіовізуальних матеріалів і створення електронного освітнього ресурсу для вивчення постмодерністської поезії з інтерактивними вправами і завданнями, сучасною візуалізацією та мультимедійним супроводом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баркова О. М. Парадигма філософського бачення світу у збірці Ю. Іздрика та Є. Нестерович «SUMMA»: кваліфікаційна робота магістра спеціальності 035 «Філологія» / О. М. Баркова. – Запоріжжя : ЗНУ, 2020. – 61 с. – Режим доступу: <https://surl.li/hhfhqn>
2. Березнюк І. О., Пуніна О. В. Інтертекстуальний аналіз повісті «Острів КРК» Юрія Іздрика / І. О. Березнюк, О. В. Пуніна // Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. – 2022. – С. 103–107. – Режим доступу: <https://surl.li/syxnam>
3. Бродюк Ю., Білоусько С. Образ поета у творчій рефлексії Юрія Іздрика: автоіронія, демонологія та культурний контекст / Ю. Бродюк, С. Білоусько // Теоретична і дидактична філологія. – 2025. – Випуск 40. – С. 11–121. – Режим доступу: DOI:<https://doi.org/>

org/10.31470/2309-1517-2025-40-111-121.

4. Вождаєнко А. В. Теоретичні засади та практика аксіологічного прочитання поезії в старшій школі / А. В. Вождаєнко // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки», 2018. – № 4. – С. 9–12. DOI: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2018-PP-4-9-13>

5. Гич Г. Література і мистецтво як націєцентричний чинник навчання і виховання / Г. Гич // Психолого-андрагогічний супровід розвитку педагога в умовах післявоєнного відновлення освітнього середовища: Збірка за результатами Всеукр. наук.-практ. конф. – Миколаїв : Центр видавничої діяльності МОППО, 2025. – С. 33–37.

6. Гич Г. М. Поезія Дмитра Кременя на уроках літератури рідного краю (на прикладі вірша «Шукаю історичну батьківщину...») / Г. М. Гич // Вересень. – 2023. – № 3. – С. 68–81.

7. Катриченко К. Еротизм у ліриці Юрка Іздрика / К. Катриченко // Філологія XXI століття: Збірник наукових праць студентства й наукової молоді (за матеріалами XI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентства й наукової молоді, Харків, 15 квітня 2021 року). – Харків, 2021. – С. 49–52.

8. Крючкова К. Р. Іронія в поезії Юрія Іздрика: Кваліфікаційна робота на освітній ступінь – бакалавр / К. Р. Крючкова // Виконала: студентка 4 року навчання спеціальності – 035.1 Філологія (Українська мова та література), освітня програма – Мова, література, компаративістика. – Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2024. – 42 с.

9. Назаренко А. Є. Концептуалізація образу коханої жінки в поетичному мовленні Юрія Іздрика (на матеріалі збірок «Календар любові» та «Ліниві і ніжні»): Магістерська робота студентки магістерського рівня вищої освіти спеціальності «Українська мова і література та українська мова як іноземна» / А. Є. Назаренко. – Харків, 2023. – 77 с.

10. Назаренко Л. А. Постмодернові твори в системі літературної освіти старшокласників / Л. А. Назаренко // Масова література: проблема інтерпретації, змісту та форми : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2015. – С. 236–239.

11. Опанасюк Наталія. Інтертекстуальна основа поезії Юрія Іздрика / Наталія Опанасюк // Режим доступу: <https://surl.li/jxdmnhv>

12. Пироженко Д. О. Поезія Юрія Іздрика у контексті сучасної постмодерністської літератури / Д. О. Пироженко. – 2018. – С. 33–35.

13. Томбулатова Іраїда. Інфернальний код поезії Іздрика / Іраїда Томбулатова // Вісник ОНУ. Сер.: Філологія. – 2024. – Т. 29, вип. 1(29). – 75 с. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.1\(29\).318671](https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.1(29).318671)

14. Томбулатова І. І. Семіотичний код RHCP у поезії Іздрика (збірка «Після прози») / І. І. Томбулатова // *Lingua Libera*: Філологічний науковий журнал. 2024. – Вип. 1. – С. 24–29. DOI: <https://doi.org/10.36074/Lingua.issue1.003>

15. Усатий А. В. Закономірності процесу сприймання літературних творів старшокласниками / А. В. Усатий // Українська література в загальноосвітній школі. – 2012. – № 3. – С. 16–22.

16. Хіхлушко Б. С. Образ автора і суб'єкт лірики Юрія Іздрика в контексті сучасного літературного процесу / Б. С. Хіхлушко // Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. – Київ, 2024. – 219 с.

17. Хіхлушко Б. Світоглядна парадигма суб'єкта лірики Юрія Іздрика: поезія і філософія / Б. С. Хіхлушко // Актуальні питання гуманітарних наук. – Вип. 70, том 2. – 2023. – С. 250–254.

TEXT-CENTERED TECHNOLOGIES FOR STUDYING YURII IZDRYK'S POETRY IN UKRAINIAN LITERATURE LESSONS

Hych Halyna,

*Candidate of Pedagogical Sciences (PhD),
Associate Professor of the Department of Theory
and Methods of Linguistic and
Artistic and Aesthetic Education
Mykolaiv In-Service Teachers Training Institute,
4-a, Admiralska Street, 54001, Mykolaiv, Ukraine
halina.gych@moippo.mk.ua*

The article analyzes the theoretical and practical aspects of studying the creative heritage of Yuri Izdryk, laureate of the Taras Shevchenko National Prize, in Ukrainian literature lessons. It has been established that the poet's work is actively researched by philologists who study the specifics of Izdryk's writings. It is proven that Ukrainian language and literature teachers are provided with scientific and methodological resources that can be utilized in literature classes. Based on the analysis of theoretical and methodological developments by domestic theorists and practitioners, it is verified that Izdryk's work represents a striking example of contemporary Ukrainian postmodern poetry and prose of the 21st century.

It is substantiated that Yu. Izdryk's creative work resonates with the interests of modern youth, who are capable of perceiving postmodern poetry at their age. The research of philologists and teachers constitutes a broad range of opportunities for presenting his poetry. It is asserted that the characteristics of Izdryk's poetry and texts provide a significant space for implementing original teaching methodologies when working with traditional and digital texts in Ukrainian literature lessons.

It is noted that senior high school students perceive poetry as a means of self-expression, emotional self-discovery, and understanding life values, which requires a deep analysis of images, language, and context. It is proven that Yuri Izdryk's poetry is challenging to comprehend in lessons due to its postmodern fragmentation, emotional depth, philosophical ambiguity, and lack of traditional plot structure. It is emphasized that a Ukrainian literature lesson based on Izdryk's poetry opens unique opportunities for developing key competencies if delivered through emotionally safe, intermodal, and reflective practices.

Special attention is paid to the practical block of studying Izdryk's works: various original methodologies for text analysis are proposed, taking into account the identified specifics of poetry perception by high school students. Further steps for improving the methodology of teaching the famous Ukrainian poet's work are outlined within the scope of utilizing Izdryk's poetry.

Keywords: *analysis of Izdryk's creative work; technologies of working with literary texts; traditional and digital texts in lessons; Ukrainian literature lesson; Yuri Izdryk.*

REFERENCES

1. Barkova, O. M. (2020). *Paradyhma filosofskoho bachennia svitu u zbirtsi Yu. Izdryka ta Ye. Nesterovych «SUMMA»* [The paradigm of the philosophical world view in the collection of Yu. Izdryk and Ye. Nesterovych «SUMMA»] (Master's thesis). Zaporizhzhia: Zaporizkyi natsionalnyi universytet. Retrieved from: <https://surl.li/hhfqhn> (ukr).
2. Berezniuk, I. O. & Punina, O. V. (2022). *Intertekstualnyi analiz povisti «Ostriv KRK»*

Yuriia Izdryka [Intertextual analysis of the novella «KRK Island» by Yurii Izdryk]. *Visnyk studentskoho naukovoho tovarystva DonNU imeni Vasylia Stusa*, 14, 103–107. Retrieved from: <https://surl.li/syxnam> (ukr).

3. Brodiuk, Yu. & Bilousko, S. (2025). *Obraz poeta u tvorchii refleksii Yuriia Izdryka: avtoironiia, demonolohiia ta kulturnyi kontekst* [The image of the poet in the creative reflection of Yurii Izdryk: Auto-irony, demonology and cultural context]. *Teoretychna i dydaktychna filolohiia*, 40, 111–121. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1517-2025-40-111-121> (ukr).

4. Hych, H. (2025). *Literatura i mystetstvo yak natsiotsentrychnyi chynnyk navchannia i vykhovannia* [Literature and art as a nation-centered factor of teaching and education]. In *Psykhologo-andrahohichnyi suprovid rozvytku pedahoha v umovakh pisliavoiennoho vidnovlennia osvithnoho seredovyshcha*. Mykolaiv: Tsentr vydavnychoi diialnosti MOIPPO, 33–37 (ukr).

5. Hych, H. M. (2023). *Poeziia Dmytra Kremenia na urokakh literatury ridnoho kraiu (na prykladi virsha «Shukaiu istorychnu batkivshchynu...»)* [Poetry of Dmytro Kremen at the lessons of native land literature (on the example of the poem «Looking for the historical homeland... »)]. *Veresen*, (3), 68–81 (ukr).

6. Katrychenko, K. (2021). *Erotysm u lirytsi Yurka Izdryka* [Eroticism in the lyrics of Yurko Izdryk]. In *Filolohiia XXI stolittia*. Kharkiv, 49–52 (ukr).

7. Khikhlushko, B. S. (2024). *Obraz avtora i subiekt liryky Yuriia Izdryka v konteksti suchasnoho literaturnoho protsesu* [The author's image and the subject of Yurii Izdryk's lyrics in the context of the contemporary literary process] (Qualifying scientific work in the form of a manuscript). Kyivskyi universytet imeni Borysa Hrinchenka (ukr).

8. Khikhlushko, B. (2023). *Svitohliadna paradyhma subiekta liryky Yuriia Izdryka: poeziia i filosofii* [Worldview paradigm of the subject of Yurii Izdryk's lyrics: Poetry and philosophy]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 70 (2), 250–254 (ukr).

9. Kriuchkova, K. R. (2024). *Ironiia v poezii Yuriia Izdryka* [Irony in the poetry of Yurii Izdryk] (Bachelor's thesis). Natsionalnyi universytet «Kyievo-Mohylianska akademiia» (ukr).

10. Nazarenko, A. Ye. (2023). *Kontseptualizatsiia obrazu kokhanoi zhonky v poetychnomu movlenni Yuriia Izdryka (na materialy zbirk «Kalendar liubovi» ta «Linyvi i nizhni»)* [Conceptualization of the image of the beloved woman in the poetic speech of Yurii Izdryk (based on the collections «Calendar of Love» and «Lazy and Gentle»)] (Master's thesis). Kharkivskyi natsionalnyi universytet (ukr).

11. Nazarenko, L. A. (2015). *Postmodernovi tvory v systemi literaturnoi osvity starshoklasnykiv* [Postmodern works in the system of literary education of high school students]. In *Masova literatura: problema interpretatsii, zmistu ta formy*. Mykolaiv: MNU imeni V. O. Sukhomlynskoho, 236–239 (ukr).

12. Opanasiuk, N. (2020). *Intertekstualna osnova poezii Yuriia Izdryka* [Intertextual basis of Yurii Izdryk's poetry]. Retrieved from: <https://surl.li/jxdmhv> (ukr).

13. Pyrozhenko, D. O. (2018). *Poeziia Yuriia Izdryka u konteksti suchasnoi postmodernistskoi literatury* [Poetry of Yurii Izdryk in the context of modern postmodern literature]. *Zbirnyk naukovykh prats*, 33–35 (ukr).

14. Tombulatova, I. (2024). *Infernalnyi kod poezii Izdryka* [Infernal code of Izdryk's poetry]. *Visnyk ONU. Serii: Filolohiia*, 29(1), 69–75. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.1\(29\).318671](https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.1(29).318671) (ukr).

15. Tombulatova, I. I. (2024). *Semiotychnyi kod RHCP u poezii Izdryka (zbirka «Pislia prozy»)* [Semiotic code RHCP in Izdryk's poetry (collection «After Prose»)]. *Lingua Libera: Filolohichnyi naukovyi zhurnal*, (1), 24–29. DOI: <https://doi.org/10.36074/Lingua.issue1.003> (ukr).

16. Usatyi, A. V. (2012). *Zakonomirnosti protsesu spryimannia literaturnykh tvoriv*

starshoklasnykami [Patterns of the process of perception of literary works by high school students]. *Ukrainska literatura v zahalnoosvitnii shkoli*, (3), 16–22 (ukr).

17. Vozhdaenko, A. V. (2018). Teoretychni zasady ta praktyka aksiolohichnoho prochyttannia poezii v starshii shkoli [Theoretical foundations and practice of axiological reading of poetry in high school]. *Naukovi zapysky NDU im. M. Hoholia. Seriiia «Psykhologopedagogichni nauky»*, (4), 9–13. DOI: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2018-PP-4-9-13> (ukr).

Стаття надійшла до редакції 28.08.2026

Прийнято до друку 30.09.2026